

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/68/2017
Identifikačné číslo spisu:	1102897923
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1102897923.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu A. K., s miestom podnikania Rosina, Malá Voda 475, IČO: 14 226 405, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária MARCEL BIZNÁR, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 31, IČO: 36 868 221, v mene ktorej koná Mgr. Marcel Biznár, konateľ, proti žalovanej MsHK Žilina, a. s., so sídlom v Žiline, Športová 5, IČO: 36 387 193, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o., so sídlom v Žiline, Sládkovičova 13, o zaplatenie 11.608,31 € s prísl., vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9 C 133/2002, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 11. marca 2016, sp. zn. 14 Co 24/2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 11. marca 2016, sp. zn. 14 Co 24/2016 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 14 Co 24/2016 z 11. marca 2016 odmietol odvolanie spoločnosti Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o., Žilina podané proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo dňa 24. septembra 2015, č. k. 9 C 133/2002-315, pretože bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 218 ods. 1 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O. s. p.“). Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 224 ods. 1 v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.). V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že po oboznámení sa s obsahom spisu zistil, že Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o., Žilina podala dňa 15. októbra 2015 odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 24. septembra 2015, č. k. 9 C 133/2002-315 (č. l. 326 spisu), v ktorom uviedla, že ho podáva v mene žalovanej, ale do spisu spolu s týmto odvolaním nezaložila plnomocenstvo na zastupovanie v konaní. Odvolací súd uznesením zo dňa 12. februára 2016, č. k. 14 Co 24/2016-343 vyzval žalovanú ako odvolateľku, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia odstránila vadu odvolania tak, že doručí súdu originál písomného plnomocenstva podľa ustanovenia § 26 ods. 4 O. s. p., ktoré oprávňuje túto spoločnosť zastupovať ju v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9 C 133/2002, vrátane odvolacieho konania, a preukazuje, že táto spoločnosť bola oprávnená podať v mene žalovanej dňa 15. októbra 2015 odvolanie. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že z obsahu

spisu vyplýva, že žalovaná splnomocnila dňa 16. septembra 2009 na zastupovanie v tejto veci podľa ustanovenia § 25 ods. 1 O. s. p. advokáta JUDr. Dušana Chlapíka (č. l. 179 spisu). Žalovaná bola zároveň poučená, že ak v stanovenej lehote nebude táto vada odvolania odstránená, odvolací súd odvolanie odmietne podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. ako odvolanie podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený. Uznesenie odvolacieho súdu bolo doručené žalovanej dňa 18. februára 2016 a spoločnosti Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o., Žilina dňa 19. februára 2016. Plnomocenstvo pre spoločnosť Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o., Žilina na zastupovanie žalovanej v tomto konaní však v stanovenej lehote ani do rozhodnutia odvolacieho súdu založené do spisu nebolo. Za daného stavu odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné odvolanie v zmysle § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. odmietnuť, keď spoločnosť Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o., Žilina nie je oprávnená na podanie odvolania, pretože nie je účastníkom konania, a ani právnym zástupcom účastníkov konania. Pretože odvolanie bolo odmietnuté, nebolo ho ani možné vecne prejednať.

2. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p. (poznámka dovolacieho súdu: v zmysle Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 1. januára 2015 išlo o ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.). Uviedla, že od októbra 2014 mal súd prvej inštancie vedomosť o tom, že právnym zástupcom žalovanej nie je advokát JUDr. Dušan Chlapík, ktorému medzičasom od 1. januára 2013 zanikla možnosť vykonávať advokáciu ako fyzická osoba, ale Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o. V nadväznosti na toto tvrdenie dovolateľka poukázala na emailovú komunikáciu súdu a žalovanej, zápisnice z pojednávaní, podania žalovanej a uznesenie súdu prvej inštancie z 1. júna 2015, sp. zn. 9 C 133/2002, v ktorých prípadoch súd prvej inštancie označuje za právneho zástupcu žalovanej Advokátsku kanceláriu JUDr. Chlapík s. r. o., Žilina. Až z uznesenia odvolacieho súdu zo dňa 12. februára 2016, č. k. 14 Co 24/2016-343 sa žalovaná dozvedela, že splnomocnenie pre Advokátsku kanceláriu JUDr. Chlapík s. r. o. sa v súdnom spise nenachádza. V reakcii na výzvu odvolacieho súdu žalovaná v stanovenej lehote zaslala požadovaný originál splnomocnenia, avšak formálnym nedopatrením bola zásielka adresovaná Okresnému súdu Bratislava I namiesto správneho označenia, ktorým mal byť Krajský súd v Bratislave. Hoci v podaní bola uvedená spisová značka odvolacieho súdu, súd prvej inštancie túto zásielku, doručenú mu dňa 25. februára 2016, do dňa rozhodnutia odvolaciemu súdu nepostúpil. Keďže procesné plnomocenstvo pre zástupcu žalovanej v čase rozhodovania odvolacieho súdu existovalo a napriek uvedenému došlo k odmietnutiu odvolania, takýmto postupom súdu došlo k odňatiu možnosti žalovanej konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

3. Žalobca v podanom vyjadrení navrhol podané dovolanie odmietnuť v zmysle ustanovenia § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ustanovením § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., pretože odvolací súd v danej veci postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami O. s. p., resp. zamietnuť v zmysle ustanovenia § 243b ods. 1 O. s. p.

4. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie treba zrušiť.

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, účinného do 30. júna 2016, dovolací súd postupoval v zmysle uvedeného prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP a procesnú prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236 O. s. p., § 237 ods. 1 O. s. p. a § 239 O. s. p.

7. Dovoláním je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo odmietnuté odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie, pretože bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Žalovanou napadnuté uznesenie nemá znaky uznesení, ktoré sú uvedené v týchto ustanoveniach.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O. s. p. Žalovaná procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdila a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

9. So zreteľom na žalovanou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa najvyšší súd osobitne zamerlal na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.). Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je napr. uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (porovnaj rozhodnutie uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR pod č. 23, ročník 1994). O takýto prípad ide aj vtedy, ak odvolací súd odmietne odvolanie z dôvodu, že bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p.), hoci pre tento záver nie sú splnené zákonné podmienky.

10. Kto je oprávnený na odvolanie upravuje ustanovenie § 201 O. s. p., podľa ktorého účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevylučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

11. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že oprávnenou osobou na podanie odvolania je predovšetkým účastník, pričom účastníkom konania je v zmysle ustanovenia § 90 O. s. p. navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný). Ak sa účastník dá v konaní zastupovať zástupcom a za zástupcu si zvolí advokáta, môže tento procesný úkon v mene účastníka urobiť aj ním zvolený zástupca (advokát). Najvyšší súd Slovenskej republiky vo viacerých rozhodnutiach konštatoval, že ak odvolanie podáva advokát v mene účastníka konania ako jeho zástupca bez toho, aby doložil plnomocenstvo, prípadne bez toho, aby síce bolo doložené, ale s takými nedostatkami, pre ktoré ho nemožno považovať za plnú moc, nejde o odvolanie podané neoprávnenou osobou. V takomto prípade totiž osoba, v odvolaní vystupujúca ako zástupca účastníka, neuplatňuje v konaní procesné práva vo vlastnom mene, ale procesnoprávny úkon robí za zastúpeného (porovnaj uznesenia najvyššieho súdu z 30. júla 2004 sp. zn. 2 Cdo 31/2004 a z 20. januára 2010 sp. zn. 4 Cdo 16/2009).

12. V posudzovanej veci odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala spoločnosť Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o., za ktorú koná advokát JUDr. Dušan Chlapík. Na výzvu odvolacieho súdu predložila spoločnosť Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o. plnomocenstvo z 8. októbra 2014 v stanovenej lehote, avšak nedopatrením ho zaslala súdu prvej inštancie, ktorému bolo doručené 25. februára 2016. Predmetné plnomocenstvo doručil súd prvej inštancie odvolaciemu súdu až 17. marca 2016, t. j. až po rozhodnutí odvolacieho súdu o odvolaní žalovanej (11. marca 2016). Odvolací súd teda v čase rozhodovania o odvolaní žalovanej o plnomocenstve udelenom žalovanou spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o. nemal vedomosť. Z obsahu tohto plnomocenstva nepochybne vyplýva, že žalovaná si zvolila za svojho zástupcu právnickú osobu založenú podľa zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii, prostredníctvom ktorej vykonáva advokáciu advokát JUDr. Dušan Chlapík ako jediný konateľ spoločnosti Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o. a že ju splnomocnila na zastupovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9 C 133/2002. Plnomocenstvo je datované a je podpísané zastúpeným i zástupcom. Zákon o advokácii v ustanovení § 12 ods. 1 písm. e/ umožňuje advokátovi vykonávať advokáciu aj formou spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorej predmetom podnikania je poskytovanie právnych služieb, pričom

ustanovenie § 26 ods. 4 O. s. p. pripúšťa možnosť, aby účastníka v konaní zastupovala právnická osoba založená podľa zákona o advokácii na účel výkonu advokácie. Ide teda o plnomocenstvo obsahujúce všetky podstatné náležitosti, ktoré zákon pre tento úkon vyžaduje. Zástupca bol na jeho základe oprávnený na všetky procesné úkony, ktoré mohla v konaní urobiť žalovaná, teda aj na odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie (§ 28 ods. 2 O. s. p.). Z obsahu odvolania okrem iného vyplýva, že splnomocniteľ urobil tento procesný úkon v mene žalovanej ako jej zástupca (nie vo vlastnom mene). Odvolanie bolo teda podané účastníkom konania (žalovanou), ktorá je v zmysle § 201 veta prvá O. s. p. osobou oprávnenou napadnúť rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolaním. Ak za tohto stavu odvolací súd odvolanie žalovanej odmietol ako podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p.), ide o rozhodnutie nesprávne, ktorým bola žalovanej odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

13. Pre úplnosť treba dodať, že v danej veci žalovanou splnomocnený advokát JUDr. Dušan Chlapík v priebehu konania zmenil len právnu formu výkonu advokácie. Počas celého konania žalovanú teda zastupoval jeden a ten istý advokát vykonávajúci pôvodne advokáciu samostatne a neskôr v priebehu konania ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným. V takomto prípade platí, že advokát vykonávajúci advokáciu ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným nemôže súčasne vykonávať advokáciu samostatne (§ 15 ods. 6 zákona o advokácii).

14. Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd z uvedeného dôvodu napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 CSP).

15. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania týkajúceho sa dovolania proti tomuto (zrušenému) uzneseniu krajského súdu (§ 453 ods. 3 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.